

Ordninger til fremme af VE på land

Kontor/afdeling
Landvind og Sol

Dato
31-01-2023

J nr. 2023 - 1267

/LNSRN

Der er i forbindelse med KEF-udvalgets seminar d. 26. januar efterspurgt et overblik over ordninger til vedvarende energi på land.

Energistyrelsen administrerer i dag fire ordninger i lov om fremme af vedvarende energi, som har til hensigt at fremme lokal og kommunal opbakning til udbygningen med vindmøller og solceller. De aktuelle VE-ordninger trådte i kraft 1. juni 2020 og dækker værditabsordningen, salgsoptionsordningen, VE-bonusordningen samt grøn pulje. Ordningerne og deres målgruppe er opsummeret i tabel 1 og uddybes nærmere nedenfor.

Tabel 1
Oversigt over VE-ordningerne, som finansieres af opstillerne af VE*

Ordning	Indhold	Målgruppe
Værditab	Ejere af beboelsesejendomme kan anmode om værditab af deres bolig. Afgøres af Taksationsmyndigheden og betales som et engangsbeløb.	Naboer (boligejere)
Salgsoption	Bolig kan sælges til opstiller i op til et år efter anlæggets idriftsættelse, hvis der er tilkendt værditab. Huspris baseres på Taksations-myndighedens vurdering.	**Nære naboer (boligejere)
Grøn pulje	Kommunalt forvaltet pulje til projekter efter ansøgning fra naboer eller lokale i kommunen, herunder også foreninger. Opstiller indbetaler 125.000 kr./MW opstillet for vindmøller og 40.000 kr./MW for solceller.	Naboer og øvrige borgere lokale aktører kommunen
VE-bonus	Skattefri bonus, der udbetales til husstanden én gang om året baseret på VE-anlæggets produktion og elpris.	***Nære naboer (beboere)

Anm.:

* De nuværende ordninger trådte i kraft 1. juni 2020. Ordningernes effekt skal evalueres i 2024. Alle ordningerne er finansieret af opstillerne.

** Nære naboer betyder naboer inden for 6 x møllehøjde fra vindmøller eller inden for 200 meter fra solcelleanlæg.

*** Nære naboer betyder naboer inden for 8 x møllehøjde fra vindmøller eller inden for 200 meter fra solcelleanlæg.

For alle ordninger gælder, at udbetalinger sker fra opstillere til borgere og kommuner. I forbindelse med de kommunale planlægningsfaser ved opstilling af ny VE deltager Energistyrelsen på offentlige borgermøder for at redegøre for ordningerne. Energistyrelsen udsender i den sammenhæng orienteringsbrev via Digital Post til ejere og beboere, hvis ejendomme er helt eller delvist beliggende inden for de fastsatte grænser.

Energistyrelsen

Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

T: +45 3392 6700
E: ens@ens.dk

www.ens.dk

Værditabsordningen

Ordningen giver borgerne mulighed for at anmelde krav om betaling for værditab, ved opstilling af VE-anlæg i nærheden af deres beboelsesejendom. Inden for 6 gange møllehøjde og 0-200 meter fra større solcelleanlæg m.m. kan naboer gebyrfrit anmelde værditab. Øvrige pålægges gebyr ved anmeldelse af værditab, der dog tilbagebetales ved medhold. Taksationsmyndigheden træffer afgørelse om værditabets størrelse, og såfremt borgeren tilkendes værditab, betales denne af opstilleren.

Værditabsændringen blev oprindeligt oprettet som led i Energiaftalen af 2. februar 2008 og trådte i kraft med VE-loven den 1. januar 2009. Ordningen blev ændret med *Aftale om ordninger til fremme af lokal og kommunal opbakning til vedvarende energi (2019)* mellem S, V, LA, K, DF, EL, ALT, RV og SF. Ændringerne trådte i kraft pr. 1. juni 2020. Ændringerne indebar blandt andet en række administrative ændringer samt en udvidelse af ordningen til at inkludere flere VE-anlæg, bølgekraftanlæg eller vandkraftværker, der har vundet ret til pristillæg efter et teknologineutralt udbud samt hybridanlæg.

Salgsoptionsordningen

Beboelsesejendomme, som er helt eller delvist beliggende inden for 6 gange vindmøllehøjden eller 200 m fra nærmeste solcelleanlæg, vandkraftværk eller bølgekraftanlæg, har mulighed for at anmelde krav om *salgsoption*. Opstilleren er i de tilfælde forpligtet til at tilbyde ejeren at købe ejendommen, såfremt denne tilkendes et værditab på over 1 pct. Ejeren skal først meddele opstilleren, om ejeren ønsker at benytte den tilbudte salgsoption efter, at taksationsmyndigheden har truffet afgørelse om værditabets og salgsoptionens størrelse – dog senest et år efter, at projektet er idriftsat.

Salgsoptionsordningen blev besluttet med *Aftale om ordninger til fremme af lokal og kommunal opbakning til vedvarende energi (2019)* og trådte i kraft 1. juni 2020.

VE-bonusordningen

Ordningen giver beboelsesejendomme i en afstand inden for 8 gange vindmøllehøjden eller 200 m fra nærmeste solcelleanlæg, vandkraftværk eller bølgeanlæg, mulighed for at få en årlig udbetaling, svarende til en del af VE-anlæggets produktion i hele anlæggets levetid. For hver husstand udbetales VE-bonus svarende til 6,5 kW af anlæggets produktion. Dog kan opstilleren maksimalt udbetale VE-bonus svarende til i alt 1,5 pct. af den samlede produktion.

VE-bonus udregnes på følgende måde: kapacitet x produktion x elpris. Som eksempel kan dette udtrykkes ved, at den gennemsnitslige årlige udbetaling pr. husstand for vindmøller med en elpris på 0,40 øre og en andel på 6,5 kW af anlæggets produktion, forventes at være på ca. 6.500 kr. pr. år for vindøller og ca. 2.500 kr. pr.

år for solceller. Det betyder også, at ved en højere elpris vil den årlige udbetaling pr. husstand være højere.

VE-bonus blev besluttet med *Aftale om ordninger til fremme af lokal og kommunal opbakning til vedvarende energi (2019)* og trådte i kraft 1. juni 2020, som en ny ordning, der erstattede den hidtidige Køberetsordning. Ordningen sikre, at nære naboer til vedvarende energi er direkte berettiget til en økonomisk bonus på baggrund af anlæggets produktion, uden at skulle blive medejer og dermed løbe de samme risici som forbundet med ejerandele.

For VE-anlæg, der er omfattet af ordningen og senest nettilsluttet ved udgangen af 2022, er ca. 300 husstande berettiget til VE-bonus. De ca. 300 berettigede er fordelt på 24 projekter. Energistyrelsen har for nuværende ikke tal på, hvor stor en andel, der takker ja til bonussen, da denne meldes direkte til opstilleren.

Grøn Pulje

Ved tilslutning af nye kommercielle VE-anlæg indbetaler opstilleren midler til en kommunal *grøn pulje*. Opstiller indbetaler 125.000 kr./MW opstillet for vindmøller og 40.000 kr./MW for solceller. Kommunalbestyrelsen kan bruge pengene herfra til at yde tilskud til lokale projekter efter ansøgning fra naboer eller lokale i kommunen, og det er kommunalbestyrelsen, der fastsætter retningslinjer til ansøgning af midler fra grøn pulje. Det er hensigten, at midlerne fortrinsvist skal støtte projekter i nærområdet af VE-anlægget. Såfremt der 3 år efter indbetaling, endnu ikke er meldt tilsgået for puljens samlede midler, overføres de resterende midler til statskassen.

Tabel 3 viser eksempler på størrelsen af den nuværende Grøn Pulje, som kommunen kan uddele til ansøgte projekter, ved forskellige størrelse VE-anlæg-

Tabel 3

Eksempler på størrelser af Grøn Pulje*

Anlægstype	Kapacitet (MW)	Beløb pr. anlægstype (nuværende sats)
Vindmøller	58	7,3 mio. kr.
Solceller	200	8,0 mio. kr.

*Tabellens resultater er baseret på følgende mulige sats/modeller for Grøn Pulje:

Grøn Pulje landvind: 125.000 kr. pr. opstillet MW

Grøn Pulje sol: 40.000 kr. pr. opstillet MW

Grøn Pulje blev besluttet med *Aftale om ordninger til fremme af lokal og kommunal opbakning til vedvarende energi (2019)*, og trådte i kraft pr. 1. juni 2020. Grøn Pulje erstattede den tidligere Grøn ordning, som blev oprettet som led i Energiaftalen af

2. februar 2008 og trådte i kraft i 2009. Formålet var også her at fremme lokalbefolkningens accept af og engagement i udbygningen. Ordningen var finansieret af staten, og kommunerne kunne søge om tilskud til anlægsarbejde, der havde til formål at styrke landskabelige eller rekreative værdier i kommunen samt kulturelle og informative aktiviteter i lokale foreninger mv. Der blev ydet tilskud med et beløb svarende til 0,40 øre pr. kWh for op til 22.000 fuldlasttimer for hver vindmølle.

Midlerne til de kommunale grønne puljer indbetales fra opstilleren til kommunen senest 14 dage efter første producerede kWh. Grøn pulje gælder for VE-anlæg, der har opnået byggetilladelse efter 1. juni 2020, hvor ordningen trådte i kraft. Antages det, at projekter, der er tilsluttet i 2021 og 2022 alle er omfattet af ordningen, skønnes der indbetalt ca. 90 mio. kr. i grøn pulje, fordelt på 25 kommuner.

Udbetaling af VE-bonus og grøn pulje

Staten er ikke i berøring med midlerne i VE-ordningerne, da det udelukkende er et forehavende mellem opstiller og borgere hhv. kommuner. Energistyrelsen har derfor ikke et samlet overblik over udbetalinger relateret til ordningerne.

Midler i Landdistriktspuljen

Ud over de fire VE-ordninger blev det med *Klimaaftale for energi og industri mv.* fra juni 2020 besluttet at tilføre 10 mio. årligt til Landdistriktspuljen i 2021-2024 til projekter, som har til formål at kompensere de lokalsamfund, som har mange landvindmøller i nærområdet. Med *Klimaaf talen om grøn strøm og varme* af juni 2022 tilføres yderligere 10 mio. kr. årligt i 2023 og 2024 til Landdistriktspuljen til projekter, der har til formål at kompensere lokalsamfund med mange landvindmøller og solcelleanlæg i nærområdet.

Videre proces

Som en del af Energistyrelsens arbejde med VE-ordningerne indhentes der i foråret 2023 information fra opstillere om størrelsen på den udbetalte VE-bonus samt hvor mange husstande, der har takket ja til ordningen. Informationen indhentes fremadrettet med en fast årlig kadence. På samme vis indhentes også information fra kommunerne omkring anvendelse af midler fra grøn pulje. Dette indeholder både et overblik over de faktiske indbetalinger samt hvorledes puljemidlerne udmøntes.